

BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI
SZERVEZET

Változások a szolgálati viszonyban
Nyugdíj, alkalmasság,
járandóságok

7-9

Amerikából
jöttem
Interjú
Pesti Ferencsel

12-14

Az év smasszerei
Öt intézetben
szavaztak

18-19

Bv. HÍRLEVÉL

2012/1-2.

TISZTELT OLVASÓK, KEDVES KOLLÉGÁK!

Kitüntetések március 15-én – cikk a 4-5. oldalon

TISZTELT OLVASÓK!

Nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából ismét sok munkatársunk részesült megérdemelt kitüntetésben. Elismerésükhöz ezúton is gratulálunk.

Január elsejétől több ponton is változtak a szolgálati jogviszony feltételei. A munkavállalást, a nyugdíjazást, valamint az egészségügyi ellátást érintő legfontosabb tudnivalókat e lapszámunk hasábjain ismertetjük.

Pesti Ferenc bv. őrnagy januárban a texasi börtönviszonyokkal ismerkedett. Kérdésünkre mesélt élményeiről, és azt is megtudhattuk tőle, hogy miben hasonlít, illetve miben különbözik egy texasi bv.-s élete magyar kollégájától.

Öt bv. intézet munkatársai kiválasztották maguk közül az „év smasszerét”, a díjazottak portréját is elolvashatják, ha felütik az újságot.

Zsibrita János nyugalmazott bv. főtörzsőrmester 90. születésnapján emlékezett vissza a Máriánosztrán eltöltött hosszú évekre.

Ott voltunk a TEK túszejtő gyakorlatán, hírt adunk emellett *Szabó Zoltán* bv. alezredes kosovói missziójáról, a MEREPS-konferenciáról, a BM-es dzsúdóbajnokságról és az állampusztai sakkversenyéről, a BFB-ben rendezett farsangról, valamint tájékozódhatnak a Továbbképzési és Rehabilitációs Központ pilisszentkereszti és igali programjairól.

Szerkesztőségünk továbbra is várja észrevételeiket, ötleteiket, témafelvetéseiket. A Bv. Hírlevél olvasásához kellemes időtöltést kívánunk!

Misszió Koszovóban

Hirtelen ötlettől vezérelve, családja és előljárói támogatásával pályázta meg Szabó Zoltán bv. alezredes, a Fővárosi Bv. Intézet parancsnokhelyettese az egyéves koszovói küldetést. Az eltelt egy évről a Zsaru magazinnak mesélt, mi az interjú szerkesztett változatát közöljük.

Milyen feladatot látott el kint?

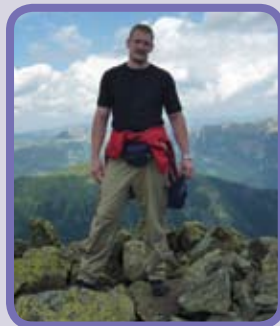
A fogvatartottakat szállító csoport tagjaként munkám két részből állt. Kísértük az elítélteket, amikor olyan helyre kellett mennünk – főként a Szerbiához közel eső területekre – ahova a koszovói büntetés-végrehajtás saját embereit nem küldte. Védőfelszereléseket viselve, páncélozott terepjárókkal léptünk be az északi területekre, ügyelve a biztonsági előírások betartására, amelyek egyébként átitatták kint minden percünket, munka közben és szabadidőben is. Feladatunk másik része a helyi kollégák munkájának megfigyelése volt. Úgy dolgoztunk, mint egy biztosító csoport, konvojban közlekedtünk, kísértük őket, majd a nap végén jelentést készítettünk tapasztalatainkról.

Mennyire felkészültek a koszovói rendfenntartó szervek?

Mivel egy friss államról van szó, még kevés szakmai tapasztalattal rendelkeznek. Védőfelszerelésük, fegyverzetük, járműparkjuk megfelelő, de a mindennapi munka során még vannak hiányosságok. Az egyik csapattól megkérdeztük, hogyan akadályozná meg, hogy a kísért fogvatartott a piros lámpánál kiugorjon a kocsiból. Erre ők mosolyogva benyomták a központizár-blokkolót. Amikor ezt követően könnyedén kiszálltam az autóból, megdöbbenek... Nekünk kellett megmutatnunk, hogy az ajtó oldalán lévő gyermekzárat kell használni a kijutás megakadályozására.

Rendeződött már a mindennapi élet?

Felszínesen szemlélve nyugodtnak tűnik. A mélyben viszont nagy a feszültség a koszovói szerbek és a koszovói albánok között. Külön kiképzést kaptunk arra vonatkozóan, hogy minden olyan témát kerüljünk el, ami az etnikai ellentéteket vagy a háborút érinti. A másik nagy, Európát is érintő probléma a koszovói szervezett bűnözés hatalmas térnyerése. Közismert, hogy a családi alapokon szerveződő klánok a konkurenciát maguk alá gyűrték a kábítószer-, ember- és fegyvercsempészet terén. A civil lakosság körében is elterjedt az illegális fegyvertartás. Hétköznapiak számít, ha lövések zaja töri meg az éjszaka csendjét.

A megfeszített munka mellett maradt szabadidejük?

Autóba ülve felfedeztük Koszovó és Macedónia természeti szépségeit, megmáztuk Koszovó két legmagasabb hegyét, és részt vettünk egy hagyományos katonai menetgyakorlaton is. Huszonhat kilométert tettünk meg hegyen-völgyön át, tizenöt kilós hátizsákkal. Az volt életem eddigi legnehezebb napja.

Ferentzi Tünde

MEREPS-konferencia

Nemzetközi konferenciával zárult a „Mediáció és resztoratív igazságszolgáltatás a büntetés-végrehajtásban” (MEREPS) című hároméves projekt januárban. A konferencia bázisgazdája a Foresee Kutatócsoport és az Országos Kriminológiai Intézet volt. A rendezvényen százhusz szakember vett részt, köztük 22 külföldi.

A konferencián dr. Barabás Tünde, az OKRI osztályvezetője, a projekt szakmai vezetője kiemelte, hogy a két hazai börtönben (Balassagyarmat és Tököl) az elítéltek és a személyi állomány körében végzett kutatások azt mutatják, hogy a sértett és elkövető találkozása börtönkörülmények között különösen kényes kérdés, azonban jelentős eredményeket hozhat mind az elkövető re-

integrációja, mind pedig a sértett megnyugvása szempontjából. A módszer elsősorban a felnőtt elítéltek körében javasolható, amikor a találkozás szándéka mögött őszinte megbánás húzódik meg. A fiatalok körében jellemzően ritkább a megbánás, így körükben más jóvátelet megoldások alkalmazandók. Dr. Fellegi Borbála, a Foresee Kutatócsoport ügyvezetője arról beszélt, hogy a Balassagyarmaton végzett kutatás alapján Magyarországon a börtön belső konfliktusaiban, illetve a családtagokkal való kapcsolatok erősítésében van helye a helyreállító szemlélet alkalmazásának.

A rendezvény egyik érzelmi csúcspontja az angol Marina Cantacuzino előadása volt, aki bemutatta

a The Forgiveness Projectet, amely különösen súlyos bűncselekmények áldozataival, hozzátartozóikkal és elkövetőivel dolgozik. Ahogy fogalmazott: „Megbocsátás az, amikor feladod azon reményed, hogy a múlt másképpen is történhetett volna.” A büntetés-végrehajtás tapasztalatairól dr. Budai István bv. ezredes balassagyarmati és Tóth Tamás bv. ezredes tököli intézetvezető, illetve Kovács Mibály bv. alezredes tartott előadást, melyek alapján elmondható, hogy a resztoratív módszerek alkalmazása egyértelmű szerepet játszik a zárakonfliktusok számának csökkenésében. Mindkét parancsnok kiemelte a civil szakértők és szervezetek bevonásának jótékony hatását.

A kutatásról és a konferenciáról bővebben a <http://mereps.foresee.hu>.

Albán-magyar tapasztalatcsere Vácott

Február 14-én albán szakmai delegáció látogatott a Váci Fegyház és Börtönbe. A tapasztalatcsere célja a tanúvédelmi program megismerése, valamint az intézet és a tanúvédelmi körlet megtekintése. A szakmai programon magyar részről *Kopcsik Károly* bv. ezredes, a Váci Fegyház és Börtön parancsnoka, *dr. Bogotyán Róbert* bv. ezredes, a BVOP Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály vezetője, *Kiss Csaba* r. százados, szolgálatvezető, a Nemzeti Nyomozóiroda Bűnügyi Ellátó Szervek Tanúvédelmi Szolgálat munkatársa, *Török János* bv. alezredes, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet megbízott parancsnoka, valamint a Váci Fegyház és Börtön tanúvédelmi programban részt vevő szakterületi vezetői és nyolc vendég vett részt.

Frank Tibor kinevezése

Csóti András bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok március 1-jei hatállyal kinevezte határozatlan időre, közalkalmazotti jogviszonyba a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Titkársági és Jogi Főosztálya főelőadójává *Frank Tibor* ny. bv. vezérőrnagyot, egyben, a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkárának javaslatával egyetértésben, határozatlan időtartamra a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkár Titkársága állományába rendelte ki.

Programok Pilisszentkereszten és Igalon

Pilisszentkereszt

2012. március 30.: Pilisszentkereszti fánkfesztivál, bolond hétvége; 2012. április 6–9.: Húsvét a Pilisben; 2012. április 20–21.: Bőjt utáni vigadalom a házas étek jegyében; 2012. május 4–6.: Anyák napja hétvége; 2012. május 18–20.: Nyárelő; 2012. május 25–28.: Pünkösöd a Pilisben; 2012. június 1–3.: Szünidőindító családi hétvége; 2012. június 15–17.: Pilisi torkos hétvége házas szlovák ízekkel; 2012. június 29.–július 1.: Retrőhétvége; 2012. július 22–29.: Nyári tábor.

Igal

2012. március 30.–április 1.: Bolondos hétvége; 2012. április 6–9.: Húsvét Igalon; 2012. április 13–15.: Családi hétvége; 2012. május 4–6.: Anyák napja hétvége; 2012. május 18–20.: Nyári pihenés Igalon; 2012. május 25–28.: Pünkösöd; 2012. június 1–3.: Pincészeres hétvége; 2012. június 15–17.: Somogyi torkos hétvége; 2012. június 29.–július 1.: Retrőhétvége

2012-ben a pilisszentkereszti és az igali intézményekben is lehetőség van a SZÉP kártya és az Erzsébet-utalványok elfogadására, további újdonság, hogy mostantól mindkét helyen mód van a bankkártyával történő fizetésre is.

Örömmel adunk hírt arról is, hogy a BVSZTRK a KEOP pályázatán 19 459 500 forintot nyert önrész nélkül a napkollektoros melegvíz-ellátás kiépítésére Igalon. A tervek szerint a felújítás 2012 áprilisától május végéig tart, de a munkálatok a vendégek fogadását és kiszolgálását nem akadályozzák.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csóti András** bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Timea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita, Evenness Kft.** • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: +36/1/301-8424, -25, e-mail: sajto@bv.gov.hu. Nyomdai előkészítés: **Evenness Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Kitüntetések március 15-én

Nemzeti ünnepünkön, március 15-én idén is több munkatársunk vehette át kimagasló szolgálataiért kapott kitüntetését, melyhez szerkesztőségünk ezúton is gratulál.

Schmitt Pál, Magyarország köztársasági elnöke, a belügyminiszter előterjesztésére, nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából, kimagasló szolgálati tevékenysége elismeréséül a **Magyar Bronz Érdemkereszt katonai tagozatát** adományozta Steirerné Zsömbör Mária törzsszázlósna, a Pálhalmi Agrospeciál Mezőgazdasági Termelő, Értékesítő és Szolgáltató Kft. kiemelt művezetőjének és Szentivánszki János főtörzsőrmesternek, a Fia-
taltörzshajó Bűntetés-végrehajtási Intézete körletfelügyelőjének.

hajtási Intézet körlet-főfelügyelőjének, Orsányi József törzsszázlós-
nak, a Budapesti Fegyház és Börtön biztonsági főfelügyelőjének, La-
jos Zoltán István főtörzsőrmesternek, a Szegedi Fegyház és Börtön
biztonsági felügyelőjének, Szabó Béla főtörzsőrmesternek, a Sátoral-
jaujhelyi Fegyház és Börtön biztonsági felügyelőjének, Balogh Attila
közalkalmazottnak, a Bűntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága
főelőadójának és Maráczai Marica közalkalmazottnak, a Békés Megyei
Bűntetés-végrehajtási Intézet főelőadójának.

Magyarország belügyminisztere nemzeti ünnepünk alkalmá-
ból, eredményes szakmai munkája elismeréséül a **Bűntetés-
végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatát**
adományozta Szabó Béla közalkalmazottnak, az Igazságügyi
Megfigyelő és Elmeorvosító Intézet koordinációs és egészség-
ügyi ellátó osztályvezetőjének.

A belügyminiszter soron kívül előléptette **bűntetés-végrehaj-
tási zászlóssá Szabó Róbert** főtörzsőrmestert, a Fia-
taltörzshajó Bűntetés-végrehajtási Intézete biztonsági felügyelőjét.

A bűntetés-végrehajtás országos parancsnoka eredményes szak-
mai munkája elismeréséül a **Bűntetés-végrehajtási Szolgálatért
Emlékplakett ezüst fokozatát** adományozta dr. Pétervári Zoltán
alezredesnek, az Állampusztai Mezőgazdasági és Kereskedelmi
Kft. osztályvezetőjének, Glückl Zoltán alezredesnek, a Bűntetés-
végrehajtás Országos Parancsnoksága ügyeletes tisztjének, Pintér
Erzsébet alezredesnek, a Közép-dunántúli Országos Bűntetés-végre-
hajtási Intézet csoportvezetőjének, Lakatos Domonkosné őrnagynak,
a Közép-dunántúli Országos Bűntetés-végrehajtási Intézet osz-
tályvezetőjének, Tama Egon századosnak, a Sopronkőhidai Ipari és
Szolgáltató Kft. osztályvezetőjének, Szelei János főhadnagynak, a
Tolna Megyei Bűntetés-végrehajtási Intézet gazdasági vezetőjének,
Iván Róbert főtörzsszázlósna, a Kalocsa Fegyház és Börtön kör-
let-főfelügyelőjének, Kéri János főtörzsszázlósna, a Fővárosi Bűn-
tetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjének, Fazekas Dániel
törzsszázlósna, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bűntetés-végre-

A bűntetés-végrehajtási szervezet érdekében kifejtett tevékenysége
elismeréséül a **Bűntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett
ezüst fokozatát** adományozta Dinnyés Józsefnek, a Magyar Testvéri
Börtöntársaság elnökségi tagjának, előadóművésznak.

A **Bűntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett bronz foko-
zatát** adományozta Berkenyei Attila alezredesnek, a Bűntetés-vég-
rehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensének, Borosné
Nagy Szilvia alezredesnek, a Pálhalmi Országos Bűntetés-végrehaj-
tási Intézet osztályvezető-helyettesének, Diósi István alezredesnek,
az Ipoly Cipőgyár Termelő és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgató-
helyettesének, Pásztor Józsefné alezredesnek, a Duna-Mix Ipari
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatóhelyettesének,
Surányiné dr. Temesi Mária alezredesnek, a

Bűntetés-végrehajtás Országos Parancsnok-
sága megbízott osztályvezetőjének, Nyergesné dr. Sipaki
Mária őrnagynak, a Bács-Kiskun Megyei Bűntetés-végre-
hajtási Intézet osztályvezető-helyettesének, Stocz Ferenc
őrnagynak, a Bűntetés-végrehajtás Országos Parancsnok-
sága kiemelt főreferensének, Bartos Róbert századosnak, a
Bűntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt
főreferensének, Fejes Tímea főhadnagynak, a Fővárosi
Bűntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető-helyettesének,
Horváth István hadnagynak, a Szombathelyi Országos Bűn-
tetés-végrehajtási Intézet foglalkoztatási előadójának, Dor-
mán István törzsszázlósna, a Fővárosi Bűntetés-végrehaj-
tási Intézet megbízott biztonsági tisztjének, Fábrián István

törzsszászlósnak, a Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjének, *Fülöp Sándor Csaba* törzsszászlósnak, a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjének, *Janics György* törzsszászlósnak, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjének, *Karácsonyi Zsuzsanna* törzsszászlósnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága segédelőadójának, *Kertész Albin* törzsszászlósnak a Balassagyarmati Fegyház és Börtön biztonsági főfelügyelőjének, *Molnárné Horváth Anna* törzsszászlósnak, a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön szakapó-lójának, *Nagy Attila* törzsszászlósnak, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet megbízott biztonsági tisztjének, *Gergics Mátyás* zászlósnak, a Fiatalokorúak Büntetés-végrehajtási Intézete körlet-főfelügyelőjének, *Honner László* zászlósnak, a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet foglalkoztatási segédelőadójának, *Szalma Mihály* zászlósnak, a Szegedi Fegyház és Börtön biztonsági segédelőadójának,

Szikora László zászlósnak, a Budapesti Fegyház és Börtön körlet-főfelügyelőjének, *Tömös István* zászlósnak, a Tisza-
lőki Orszá-

gos Büntetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjének, *Horváth Sándor* főtörzsőrmesternek, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet körletfelügyelőjének, *Józsa Tibor* főtörzsőrmesternek, a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági felügyelőjének, *Koós Zoltán* főtörzsőrmesternek, a Büntetés-végrehajtás Központi Kórház (Tököl) biztonsági felügyelőjének, *Maros János* főtörzsőrmesternek, a Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet körletfelügyelőjének, *Polyák Zolt* főtörzsőrmesternek, a Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet körletfelügyelőjének, *Réti Andrea Edit* főtörzsőrmesternek, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági felügyelőjének, *Tesch Csaba* főtörzsőrmesternek, a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön biztonsági felügyelőjének és *Dancsné Pukánszki Katalin* közalkalmazottnak, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja asszisztensének.

Az országos parancsnok soron kívül előléptette **büntetés-végrehajtási alezredessé** *Bacsa Ágnes* őrnagyot, a **Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága** **kiemelt főreferensét**, *dr. Nyámádi József* őrnagyot, az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet jogtanácsosát, *Fritz Norbert* őrnagyot, a Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét, *Halász Zolt* őrnagyot, a Márianosztrai Fegyház és Börtön osztályvezetőjét, *Kádár-Német Róbert* őrnagyot, a Nagyfa-Alföld Mezőgazdasági és Vegyesipari Kft. biztonsági vezetőjét, *Makai Tibor* őrnagyot, a Budapesti Fegyház és Börtön vezető nevelőjét és *Nagy István* őrnagyot, a Márianosztrai Fegyház és Börtön fegyelmi és nyomozó tisztjét.

Büntetés-végrehajtási őrnaggyá léptette elő *Téglás Gyula* századost, a Tisza-
lőki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet főelőadóját.

Büntetés-végrehajtási százados léptette elő *dr. Frigyné Link Erika* főhadnagyot, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja **kiemelt főelőadóját**, *Gáspár János* főhadnagyot, a Váci Fegyház és Börtön osztályvezető-helyettesét, *Kassai Károly* főhadnagyot, az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeorvosító Intézet osztályvezetőjét, *Oláh István* főhadnagyot, a Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet főelőadóját és *Sebestyén Péter* főhadnagyot, a Fővárosi Bün-

tetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét.

Büntetés-végrehajtási főhadnaggyá léptette elő *Peremicki Mónika* hadnagyot, a Budapesti Fegyház és Börtön csoportvezetőjét.

Egy fizetési fokozattal előresorolta *Schuckertné Szabó Csilla* alezredes, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága **kiemelt főreferensét**.

Főmunkatársi címet adományozott *Kékesi Lászlóné* közalkalmazottnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága előadójának.

Munkatársi címet adományozott *Dobrotka Katalin* közalkalmazottnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága ügykezelőjének.

Együttműködési megállapodás a kórházzal

Joó László bv. ezredes, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka és Csiba Gábor, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktatókórház főigazgató-főorvosa februárban együttműködési megállapodást írt alá, melynek értelmében büntetésüket töltő elítéltek végezhetnek majd különféle önkéntes munkákat a kórház telephelyein.

Az aláírást megelőzően Joó László ismertette azt a törvényi hátteret, amely lehetővé teszi az elítéltek önkéntes, közérdekű munkavállalását. A megyei büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka azt a reményét is kifejezte, hogy tevékenységük hasznos segítséget jelent majd a kórház számára.

Csiba Gábor főigazgató-főorvos arról szólt, hogy a kórház öt telephelyéhez hatalmas területek tartoznak, melyeknek fontos a rendezettsége, tisztán tartása. Ennek biztosítása komoly költségekkel jár, ezért is köszönettel vesznek minden olyan lehetőséget, ami ehhez a munkához segítséget nyújt. Mint elhangzott, a munkát vállaló elítélteket elsősorban udvari munkavégzésre, takarításra és rakodásra kívánják alkalmazni.

Hőkamerával is spórolunk

A mai energiaárak mellett már talán senki nem vitatja, hogy megéri takarékoskodni az energiával, arról nem is beszélve, hogy a spórolásnak nem csak gazdasági, hanem környezetvédelmi szempontból is van létjogosultsága. Fogyasztásunkat, s így számlánk összegét alapvetően kétféle módon tudjuk mérsékelni. Az egyik módszer technikai jellegű (fűtőkorszerűsítés, hőszigetelés stb.), míg a másik inkább felfogásbeli változtatást igényel (a villany lekapcsolása).

Szerencsére, felismerve a környezetterhelésből adódó felelősséget, valamint a szűkös költségvetési keretek adta lehetőségeket, mára egyre több államigazgatási szerv is próbálja racionalizálni energiafelhasználását.

E tekintetben a büntetés-végrehajtási szervezet sem akar lemaradni. Legutóbb a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet tett lépéseket, hogy csökkentse energiafelhasználását, illetve növelje a felhasználás hatékonyságát. Annál is inkább egyre fontosabb kérdés ez, mivel egy nagyobb intézet energiafelhasználása vetekszik egy kisebb település fogyasztásával, így az energiaracionalizálás végrehajtásával jelentős eredmények érhetők el.

Az energiacsökkentés első lépése annak felismerése, hogy mely területen lehet megtakarítást elérni, magyarul szólva, hol szökik az energia. Erre a kérdésre a hőkamerás audit adja meg a választ, melyet az intézetnek az ELMŰ Nyrt. leányvállalata, a Magyar Áramszolgáltató Kft. készített el. A hőkamera működési elve a hőmérséklet-különbségen alapul, vagyis minél hidegebb a külső hőmérséklet, annál szemléletesebben rajzolják ki a felvételek, hogy mely épületrészek, épületszerkezetek okoznak jelentős hővesztéset, sőt, az energiavesztesség mértékét is képesek így meghatározni. És ha már tudjuk, hol szökik a meleg, nincs más dolgunk, mint gondoskodni a megfelelő hőszigetelésről.

Farsangi mulatság a Budapesti Fegyház és Börtönben

Úgy tűnik, a BFB-ben is szívükön viselik az intézet melegét. A nagy februári hidegben egy régi hagyományt élesztettek fel, amikor február 24-én megrendezték a farsangi mulatságot. Az ingyenes rendezvényen, melyet az intézet mellett a Gyűjtőkért Alapítvány is támogatott, mintegy százan vettek részt. Az est programját a kötelező jelmezes verseny mellett csörögéfánkező,

sörivő- és táncverseny, tombolasorsolás, valamint stand-up, karaoke, szavalás tette feledhetlenné. A zenéről az intézet körletfelügyelője, Sutka László bv. őrmester és zenekara gondoskodott. A visszajelzéseket hallva az intézet vezetése fontosnak tartja, hogy az állomány hasonló, közösségteremtő rendezvényeken a jövőben is együtt lehessen.

Változások a szolgálatban

2012-ben több, a szolgálati jogviszonyt érintő változás lépett hatályba. E hasábkokon a szolgálati életpályát érintő intézkedéseket, jogszabályokat és az új jogintézményeket tekintjük át. A Hszt. egyéb módosulásairól lapunk 10. oldalán olvashatnak.

A Széll Kálmán terv a nyugdíj-biztosítási alap egyensúlyának megteremtése érdekében célul tűzte ki a nyugdíjrendszer átalakítását, melynek eredményeként 2012. január 1-jétől hatályba lépett a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény. A törvény – a kormány személyzeti stratégiájával összhangban – markánsan felülírta a hivatásos állománytagok jelenlegi életpályáját, munkajogi helyzetét, valamint a szolgálati nyugdíjjogosultság feltételrendszerét, melyek ellensúlyozására új jogintézményeket vezetett be, az életkor előrehaladtával is perspektívát, illetve átmenetet kínáló, egyben pályán tartást szolgáló elemek beépítésével.

Szolgálati járandóság

A civil korai nyugdíj, valamint a fegyveres szervek és a Magyar Honvédség hivatásos állományának szolgálati nyugdíja 2012. január 1-jétől megszűnt azzal, hogy az 1955-ben vagy azt követően született szolgálati nyugdíjban részesülő fegyveresek részére a decemberi szolgálati nyugdíjat 2012. január 1-jétől a nyugdíjemelést mértékével növelt, de a személyi jövedelemadó mindenkor mértékének megfelelően csökkentett összegben szolgálati járandóságként kell tovább folyósítani úgy, hogy a szolgálati járandóság nem csökkenhet a decemberi minimálbér másfélszerese alá. A csökkentéssel szemben érvényesíthető a családi személyi jövedelemadó-kedvezmény.

Nem kell csökkenteni a szolgálati járandóságot, ha a szolgálati viszonyt egészségi, pszichikai vagy fizikai alkalmatlanság miatt szüntették meg, és az ezt megalapozó balesetnek vagy betegségnek a szolgálati kötelezésekkel való összefüggését megállapították. Amennyiben a jogviszony megszüntetésekor az érintett a Hszt. 180. §-a szerinti minősítő határozattal rendelkezett, kérelmezheti az alkalmatlanság megállapítását megalapozó baleset, betegség szolgálati kötelezésekkel összefüggő jellegének megállapítását.

Öregségi nyugdíj

Az 57. életévüket év végéig betöltő fegyvereseket annyiban érinti a jogszabályváltozás, hogy ellátásukat – a 2012. évi nyugdíjemelést mértékével növelt összegben – egységesen öregségi nyugdíjként kell folyósítani. Továbbra is nyugdíjas marad az a nő, aki a 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető nyugdíjkedvezmény feltételeit teljesíti.

Új megállapítású szolgálati járandóságra az lesz jogosult, akivel a Hszt. vagy a Hjt. alapján a felmentést, illetve a nyugállományba helyezésről szóló döntést 2012. január 1-je előtt közlötték, és a felmentési idő leteltét követően szolgálati nyugdíjra lett volna jogosult.

Szintén megállapítható lesz annak, aki a fegyveresek jogállási törvényei szerint megállapított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesül, és azt felülvizsgálat eredménye folytán meg kell szüntetni. Ebben az esetben a szolgálati járandóság megállapításának további feltétele, hogy az igénylő – a fegyveresek jelen-

legi számítási szabályainak megfelelően a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj folyósításának tartamát is figyelembe véve – 2011. december 31-éig legalább 25 év szolgálati viszonyt tudjon igazolni.

Nyugállományú tagok továbbfoglalkoztatása

A korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóság mellett a korhatár előtti öregségi nyugdíjakra vonatkozó hatályos szabályokhoz hasonlóan (ha a nyugdíjjárulék alapja egy naptári évben meghaladja a minimálbér 18-szorosát, a korhatár előtti ellátás, illetve a szolgálati járandóság folyósítását az év végéig szüneteltetni kell) lehet munkát vállalni azzal, hogy a szabályokat fél év felkészülési idő után a 2008. január 1-je előtt nyugdíjba vonult – nem öregségi nyugdíjas – személyekre is alkalmazni kell. Annak érdekében, hogy az érintetteknek legyen elegendő felkészülési idejük, esetükben csak a 2012. június 30-át követően elért jövedelmet kell figyelembe venni.

Szenior állomány

Új jogintézményként létrejött a szolgálati járandóságban részesülő, de az öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személyek visszatérésének ösztönzése érdekében a különleges foglalkoztatási állomány, a szenior állomány. A szenior állomány létrehozására a rendőrségnél kerül sor, így az is oda jelentkezhetsz, aki a szolgálati nyugállományba helyezés előtt más szervnél állt hivatásos szolgálati viszonyban vagy hivatásos katona volt. A tervezett szabályozás szerint a szenior állomány tagja hivatásos szolgálati viszonyban áll, állományba vételére határozott idejű, az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig szóló szerződés alapján kerül sor, és könnyített szolgálatteljesítési feltételekkel, fegyver nélküli szolgálatot lát el. A szenior állományban foglalkoztatott nettó illetménye nem lehet alacsonyabb a részére folyósított szolgálati járandóság csökkentés nélkül számított összegénél, illetve a kötelező legkisebb munkabér havi összegének másfélszeresénél, az illetményemelés mértéke pedig megegyezik az öregségi nyugdíjemelést mértékével. Megüresedett beosztás betöltésénél a szenior állomány tagját – ha megfelel a Hszt. 64. §-ban meghatározott visszavétel feltételeinek – előnyben kell részesíteni.

A Hszt. végrehajtási rendeletének tervezete alapján a rendőrség szenior állományába történő kinevezésre irányuló kérelmet a kinevezésre jogosult rendőri vezetőhöz címezve, ahhoz az állományilletékes parancsnokhoz kell benyújtani, akinek az irányítása alá tartozó szervnél a kérelmező a szenior állományba vételét kezdeményezi. Az illetékes szerv személyügyi szakszolgálatja a szenior állományba jelentkezőt a kérelem átvétele előtt tájékoztatja a szenior állományviszony létesítésének feltételeiről, valamint a szenior állomány tagját a jogszabályok alapján megillető alapvető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről.

A szenior állományba tartozó hivatásos állományú tag más fegyveres szervhez vezénylésére a vezénylés helye szerinti szerv országos parancsnoka vagy a szenior állomány tagjának kezdeményezésére

kerülhet sor. A vezénylés határozott időtartamú, amely legfeljebb a senior állomány tagja öregségi nyugdíjkorhatárának betöltéséig tarthat. A vezényelt illetményét és egyéb járandóságait a fogadó szerv biztosítja.

2012. január 1-jei hatállyal számos ponton módosult vagy kiegészült a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.), továbbá új, egységes szerkezetbe foglalt BM-rendeletek hatályosultak, többek között a személyügyi igazgatás rendjéről, a fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről, az illetmény és egyéb juttatások megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól.

A hivatásos szolgálat felső korhatára

A hivatásos szolgálat felső korhatára 2012. január 1-jétől megegyezik a társadalombiztosítási nyugellátásáról szóló törvényben meghatározott öregségi nyugdíjkorhatárral, azonban a civil közszolgálat szabályaihoz hasonlóan kötelezővé teszi a szolgálati viszony felmentéssel történő megszüntetését abban az esetben, ha azt a hivatásos állomány 40 év jogosultsági idővel rendelkező nő tagja kezdeményezi, azonban a szolgálati időbe nem számíthatók be az iskolai évek, valamint a kedvezményes szolgálati idő (1,2 szorzó, egyéb bónuszidő).

A nyugdíjazást érintő új jogintézmények

A törvény új jogintézményként bevezette a nyugdíj előtti rendelkezési állományt, amely átmenetet teremt a szolgálatteljesítés és a nyugállományba vonulás között.

Szintén új jogintézményként bevezették a könnyített szolgálatot, amely a nyugállományba vonulásig – az életpályaszabályok keretében – segít át, egyben átmenetet biztosít a szolgálatteljesítésből a nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezésig, majd a tényleges nyugállományba vonulásig.

Szolgálati idők rögzítése

A korábbi kedvezményes szolgálati idők beszámítására (1,2 szorzó) 2012. január 1-jétől nincs tovább lehetőség, azonban a fegyveresek szerzett jogainak biztosítása érdekében a szolgálati nyugdíj összegét 2011. december 31-ével a Hszt. 2011. december 31-én hatályos szolgálati nyugdíj megállapítási szabályai szerint, 2012. december

31-éig – annak folyósítása nélkül – meg kell állapítani, illetve újból meg kell állapítani annak, aki 2011. december 31-én hivatásos állománytag, a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából figyelembe vehető szolgálati ideje pedig 2011. december 31-én elérte vagy meghaladta a 25. évet. Azoknak a fegyvereseknek, akiknek folyósítás nélkül állapították meg vagy rögzítették a nyugdíját, a nyugdíjkorhatár betöltésekor a megállapított, rögzített, időközi nyugdíjmeléssel növelt nyugdíj vagy nyugdíjak és a nyugdíjkorhatár betöltésekor megállapított nyugellátás közül a magasabb összegűt kell folyósítani.

Szintén a szerzett jogok védelme érdekében valamennyi hivatásos állománytag szolgálati idejét 2011. december 31-ével, az akkor hatályos szabályok szerint meg kell állapítani és rögzíteni kell. A szolgálati idő rögzítését 2012. április 30-áig kell elvégezni, és erről a hivatásos állomány tagját írásban tájékoztatni. Az így rögzített szolgálati időt a nyugdíj előtti rendelkezési állomány, a felmentési idő, a végkielégítés, a könnyített szolgálat, a pótszabadság mértéke és a jubileumi jutalom szempontjából kell szolgálati viszonyban töltött időnek elismerni. A szolgálati idő – 2011. december 31-ei állapotnak megfelelő – megállapításáról és rögzítéséről külön állományparancsban kell rendelkezni, melynek során a Hszt. 2011. december 31-én hatályos beszámítási szabályainak megfelelően kell eljárni. Az egységes gyakorlat és jogértelmezés kialakítása okán a szolgálati nyugdíj rögzítésének és a szolgálati idők rögzítésének részletszabályairól körlevélben rendelkezünk.

Egyéb járandóságok

További eredmény, hogy a 39/1997. (VII. 18.) BM-rendelet személyi hatálya 2012. január 1-jétől a bv. szervezet állománytagjaira is kiterjed, mely alapján szülési segélyben kell részesíteni a személyi állomány tagját, ha gyermeke született és annak ellátásáról, neveléséről saját háztartásában gondoskodik. A szülési segély nettó összegeként – a szociális helyzettől függően – gyermekenként legalább a mindenkorai köztisztviselői illetményalap 50%-át, legfeljebb annak kétszeresét lehet megállapítani.

A tiszthelyettesi és zászlósi rendfokozatú állomány 2012. január 1-jétől havonta 14 000 forint kiegészítő juttatásra jogosult, amit az illetménnyel együtt folyósítanak.

Az egészségügyi ellátásra vonatkozó szabályok változásairól

2012. január 1-jén hatályba léptek az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról; a közalkalmazotti és köztisztviselői munkakör egészségi alkalmasságáról; a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló rendelet módosított előírásai.

A büntetés-végrehajtási szervezet személyi állománya gyógyító ellátásának jogszabályi feltételei nem változtak, a hivatásos szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak szolgálatképtelenségének elbírálására továbbra is az alapellátó orvos jogosult. Az alapellátó orvosok – az általános egészségbiztosítási szabályok által meghatározott körben – a személyi állomány valamennyi tagjának

gyógyításával, kivizsgálásának megszervezésével, gondozásával kapcsolatos feladatokban részt vállalhatnak, de az állománytagok választhatják a lakóhelyük szerint illetékes egészségügyi szolgáltatókat is. A személyi állomány változatlanul jogosult a Magyar Honvédség Honvédkórház szolgáltatásaira,

zésére kijelölt és jogosult szervezeti egységek tekintetében jelentősek, de változások történtek az alkalmasság elbírálását megalapozó orvosszakmai követelményekben is.

Az alkalmassági vizsgálatok új rendje

A módosított jogszabály – a korábbi rendtől

ségügyi és pszichológiai szolgálata – az országos parancsnoksággal rendelkező rendvédelmi szervek vonatkozásában az országos parancsnokság egészségügyi és pszichológiai szakirányító szerve által kidolgozott – szakmai protokollja szerint kell végezni.

A felvétel előtti I. fokú egészségi alkalmasság elbírálása a személyi állományt jelenleg is ellátó alapellátó orvosok kompetenciájában kerül lebonyolításra. A bv. szervek közül 12 megyei intézet személyi állománya számára az illetékes megyei rendőr-főkapitányság alapellátó orvosai biztosítják az ellátást. A személyi állomány többségét foglalkoztató bv. intézetek és intézmények saját egészségügyi szolgálatuk által kijelölt bv. orvossal látják el a feladatokat.

A véglegesítés előtti, valamint időszakos és soron kívüli elsőfokú alkalmassági vizsgálatok rendje nem változott, azok végrehajtása az alapellátó egészségügyi szolgálatok feladata.

A felvétel előtti I. fokú pszichikai alkalmassági vizsgálatokat – a BvOP Egészségügyi Főosztályának koordinálásával – központosítottan, a Bv. Szervezet Oktatási Központjában, a feladatra kijelölt és felkészített szakpszichológusok, pszichológiai asszisztens közreműködésével hajtják végre.

A II. fokú alkalmassági vizsgálatok rendje nem változik, az eljárásokat a BvOP Egészségügyi Főosztály keretében működő II. fokú Alkalmasságot Vizsgáló Bizottság folytatja le.

A büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományába jelentkezők felvétel előtti első fokú egészségi és pszichikai alkalmassági vizsgálatainak végrehajtására vonatkozó szakmai intézkedés elkészült.

Az eljárások új rendjének megfelelő vizsgálatokra 2012. január végétől ütemezetten térünk át.

Felülvizsgálatok

A különböző (30 napos, hat hónapos, FÜV) felülvizsgálatok végzésére az Országos Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálat Egészségügyi Felülvizsgáló Osztályát jelölték ki. A felülvizsgálatokat végző bizottságok tagjai a Belügyminisztérium Személyügyi Főosztálya Egészségügyi Koordinációs Osztályának, illetve az érintett rendvédelmi szervek szakorvosainak, szakpszichológusainak kijelölt képviselőiből állnak.

A megnövekedett feladatok, továbbá az állományviszonyt érintő egyéb szabályok változása egyaránt nagy kihívást, fokozott felelősséget jelent az állomány valamennyi tagja, de különösen a személyügyi, valamint az egészségügyi és pszichológiai szakfeladatokat ellátók számára.

szintén az általános egészségbiztosítás szabályai, valamint az egyes központosított egészségügyi szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybevétele, valamint a külön meghatározott személyek tekintetében fennálló egészségügyi ellátás rendjéről szóló kormányrendelet szerint.

A módosítások részben a vizsgálatok elvég-

eltérően – a hivatásos állományba kinevezés előtti alkalmassági vizsgálatokat is az egyes rendvédelmi szervek egészségügyi és pszichológiai szolgálata hatáskörébe utalja.

Az egészségi és pszichikai alkalmassági vizsgálatokat a jogszabály által meghatározott kereteken belül, a rendvédelmi szerv egészség-

És ami még változott...

Az előző oldalakon összefoglaltakon túl a Hszt. egyéb pontokon is módosult 2012. január 1-jétől. Az alábbiakban a büntetés-végrehajtás aktív állományát érintő fontosabb változásokat foglaljuk össze.

A kifogástalan életvitel

- A kifogástalan életvitel január 1-jétől nem csak az állományba történő felvétel, hanem az állományban maradás feltétele is, így minden hivatásos állományú tagnak, aki 2010. december 31-én hivatásos állományban volt, írásban hozzá kellett járulnia ahhoz, hogy kifogástalan életvitelét ellenőrizze.
- Az ellenőrzés megkezdéséről, és befejezéséről az érintettet nem fogják tájékoztatni, csak a vizsgálat végén fogják az ellenőrzés eredményét közölni. Aki nem felelt meg a kifogástalan életvitel követelményének, az a hivatásos szolgálatra alkalmatlan, így szolgálati viszonyát felmentéssel meg kell szüntetni.

Létrejött a Magyar Rendvédelmi Kar

A Magyar Rendvédelmi Kar (továbbiakban MRK) lett a legfőbb rendvédelmi szakmai, érdek-képviselői szerv. Az MRK-tagság kötelező, tehát tagjává vált mindenki, aki jelenleg fegyveres szerv hivatásos állományú tagja vagy közalkalmazottja.

Az MRK érdek-képviselői és véleménynyilvánító szerv, de egyebek mellett jogszabály- és kitüntetés-kezdemenyvezésre, pályázatok kiírására és elbírálására, továbbá jóléti és szociális szolgáltatások nyújtására is jogosult. A fegyveres szerv vezetője köteles kikérni az MRK véleményét a hatáskörébe utalt személyi állomány szolgálatteljesítését érintő szabályozásról.

A miniszter az ágazati jelentőségű kérdésekben a vitás kérdések rendezése

érdekében azzal az ágazati tanáccsal köteles egyeztetni, mely az országos parancsnokból és az MRK konzultatív tanácsából áll.

Képzési követelmények

- A hivatásos beosztás betöltéséhez ezentúl rendészeti alapvizsga és bizonyos beosztásokban rendészeti szakvizsga letétele szükséges. Aki az alapvizsgát nem teszi le, annak szolgálati viszonyát meg kell szüntetni. Aki a rendészeti szakvizsgát mulasztja el, azt csak a képzettségének megfelelő, de alacsonyabb beosztásban fogják továbbfoglalkoztatni. A rendészeti alapvizsga és szakvizsga követelményét a miniszter legfeljebb 2014. december 31-ig elhalaszthatja.

Egyéb fontos változások

- Törvényi szintre emelték a rendvédelmi hivatás etikai elveit, így a hűség, a nemzeti érdek előnyben részesítése, a méltóság, a tisztesség, az előítéletmentesség, a pártatlanság, a szakszerűség, az együttműködés és az arányosság minden hivatásos állományú tagnak kötelezően követendő előírás. A vezetők esetében ez kiegészül még a példamutatással, a szakmai szempontok érvényesítésével és a számonkérési kötelezettséggel.
- Magasabb vagy azonos beosztásba kinevezés esetén a hivatásos állomány tagjának véleményét előzetesen be kell szerezni, ám beleegyezésére nincs szükség, ha az új szolgálati hely korábbi működési területének valamely településén van.

A nőket köszöntötték

A személyi állomány női tagjait köszöntötték a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben március 8-án, a Nemzetközi Nőnap alkalmából. A bensőséges ünnepségen az intézet lelkésze a nők tiszteletéről szóló zenedarabokat játszott zongorán, a férfi kollégák pedig versekkel és a nőnap történetének felidézésével kedveskedtek a hölgyeknek.

Tájékoztatót tartott a Központi Ellátó Szerv

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, mint Központi Ellátó Szerv március 8-án termékbemutatóval egybekötött tájékoztatót tartott a természetbeni ellátással összefüggő jogi szabályozással kapcsolatban. Az eseményen a Rendőrség, a katasztrófavédelmi igazgatóságok, a vízügyi igazgatóságok, az egészségügy területén működő országos intézetek, az állam tulajdonában lévő, illetve fenntartásába tartozó egészségügyi intézmények, szociális intézmények, valamint a Magyar Honvédség meghívott munkatársai voltak jelen. A tájékoztatót Varga Valéria bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok gazdasági és informatikai helyettese nyitotta meg, ezután Ótott Annamária bv. ezredes, a Központi Ellátási Főosztály vezetője ismertette a kormányrendeletben foglaltak végrehajtásának eljárásrendjét. Ezt követően az ügyvezető igazgatók mutatták be az általuk vezetett és a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaságok tevékenységét.

Mesél a múlt

Izgalommal és várakozással indult tavaly ősszel a Márianosztrai Fegyház és Börtön kis csapata Szobra, a 90. születésnapját ünneplő egykori bv.-s, Zsibrita János nyugalmazott bv. főtörzsőrmester felköszöntésére. Ott kértük meg Jani bácsit, hogy mesélje el nekünk életének a bv.-hez és a nosztrai börtönhöz fűződő emlékeit.

Bv. Hírlevél: – Sokan gyermekként úgy gondoltuk, hogy felnőttként igazán szép munkánk lesz. Vonatvezető, orvos, énekes... mégis a büntetés-végrehajtásnál kötöttünk ki. Jani bácsi hogyan került a bv.-hez?

Zsibrita János: A nosztrai kőbányában dolgoztam, kemény fizikai munkát végeztem. Aztán egyszer jöttek a börtönből toborozni. 1950-ben a nőket elvitték, férfi fogvatartottakat hoztak helyettük, férfiőrséget alakítottak ki. A bányászmunka nagyon kemény, a családomnak pedig nagy földje volt, ott is be kellett segítenem. A bánya után ez nagyon megerőltető volt. Kaptam az alkalmon, és bár a fizetésem kevesebb lett, elmentem a börtönbe dolgozni.

– Milyen oktatást kaptak?

– Budapesten, egy volt apácázárdában képeztek ki minket, három hónap alatt ismerkedtünk meg a börtönőri tudománnyal. Gyakorlaton is voltunk a Gyűjtőben. Ott történt meg velem, hogy az egyik ilyen gyakorlati napon egy akasztást is végig kellett néznünk.

– Milyen szakterületeken dolgozott?

– 1951-től négy évig őrszolgálatot láttam el. Tornyokban őrködtem és előállításokon vettem részt. Majd 1955-ben a nyilvántartó irodába helyeztek, és egy hét kivételével nyugdíjazásomig ott dolgoztam.

– Felidézné nekiünk munkájának legérdekesebb részleteit?

– Főként az újak befogadásával foglalkoztam. Én fogadtam be Mensáros Lászlót, Darvas Ivánt, Háy Gyulát és Déry Tibort. Göncz Árpádnak is láttam a papírjait, de vele nem találkoztam. Egy alkalommal a börtönfolyosón egy ismerőssel összeakadtam. Látom, hogy a folyosót az én egykori katonai parancsnokom, a miskolci légvédelem 104. számú ütegének parancsnoka mossa fel. Kiderült, hogy Rákosi ellen szervezkedett Mezőkövesden, ezért kapott pár hónap börtönt. A szabályok szerint ezt jelentenem kellett, el is szállították.

– Az '56-os események hogyan befolyásolták a börtön életét?

– Olyan fenyegetést is kaptunk, hogy a rétsági tüzerek szétlövik a börtönt. Minket, hármunkat géppuskával hátraküldtek, mert arra számítottunk, hogy hátulról jön a támadás. Két-három éjszakát töltöttünk ott. Később a politikai

foglyokat elengedték. Körülbelül hatvan köztörvényes maradt. Százhusz fegyőr és hatvan fogvatartott... Volt olyan politikai fogoly, aki rögtön onnan külföldre ment, volt, aki kereste az öröket, mert némelyikük elég szigorúan bánt az elítéltekkel. Ekkor kerültem vissza egy hétre a körletre, hiszen nekem előtte nem volt kapcsolatom az elítéltekkel.

– Meddig tartott ez az állapot ilyen kevés fogvatartottal?

– Nem sokáig, mert pár hónap múlva ismét összeszedték a politikaiakat.

– Az 1960-as, '70-es évekből nem sok minden maradt ránk. Milyen volt akkor a börtön?

– Katonás. Minden szombaton alaki kiképzés volt és sportfoglalkozás, főleg lövészet. Én pisztollyal bal kézzel is jól lőttem.

– 19 év a nyilvántartóban. Nem szeretett volna előre lépni?

– Kiszely parancsnok úr küldött levelezőn továbbtanulni, hogy tisztí rendfokozatot kapjak.

Én mérlegeltem, hogy a munkavégzés és az otthoni teendők mellett el tudnám-e végezni. Mikor megtudtam, hogy csak 100 forinttal lenne több a tisztí fizetésem, végül nem vállaltam a tanulást.

– Történt-e valamilyen szép, valami különös a munkájában, amiért érdekes, érdemes volt a bv.-nél dolgozni?

– Egy-két dologra a mai napig emlékszem. Egyszer egy halálra ítéltnek én olvastam fel az Elnöki Tanács kegyelmi határozatát, amelyben 15 év börtönre módosították az ítéletét. Az ember ott rögtön összeesett megkönnyebbülésében.

– Mivel töltötte idejét a nyugdíjazás után? Teljesen megszokadt a kapcsolata Márianosztrával?

– Nem, dehogy. Gyakran jártam nyugdíjastalálkozókra, mentünk többfelé, börtönlátogatásokra is. Jó társaság alakult ki, szívesen mentem velük.

– Említette, hogy idekint, nyugdíjaséletében is

találkozott azért a bűnnel. Hogyan?

– Civilként – mondja nevetve. – Egymillió forintot nyertem a Telemázlin, ami miatt betörtek az egyik családtagom lakásába. Nem volt pontos a betörő információja.

Beszélgetésünk végén Jani bácsi büszkén mutatta a népes családját felsorakoztató fotókat, melyeken a 90. születésnapját ünneplik, és láttam a jutalomból kapott jelvényeit, érmeit. Mivel a bv.-s iskolában kapott, csupa jeles bizonyítványából két példányt talált, egyet felajánlott készülő múzeumunk számára. Az osztálytábló másolatát szintén a múzeumban helyezzük el. A falon ott volt a fotó, amelyen a parancsnok úr felköszönti őt és az oklevél, amit kapott tőle. És persze ott volt a Márianosztrai Fegyház és Börtön képe is, hiszen a zord hangulatú munkahelyre ennyi év távlatából is szívesen emlékszik vissza.

Szép Tamás

Amerikából jöttem

TÚSZOK ÉS TÚSZEJTŐK CSAK EDDIG JÖHETNEK

Pesti Ferenc bv. őrnagy, a Fiataikorúak Bv. Intézetének igazgatóhelyettes, Tökölön ismerkedett meg azzal a texasi delegációval, akik az ELTE vendégeként tanulmányozták a magyar igazságszolgáltatást. A saját költségén itt tartózkodó amerikaiak a fiataikorúak különleges kezelésére voltak leginkább kíváncsiak, ezért jártak a tököli bv. intézetben is. Az „idegenvezetést” pedig igen nagyvonalúan köszönték meg: az őrnagy a vendéglátók meghívására egy hétig tanulmányozhatta a texasi börtönviszonyokat.

Bv. Hírlevél: Kik voltak a texasi vendéglátók?
Pesti Ferenc: Lawrence Gist bíró úr vezette az amerikai delegációt, ő volt a meghívóm és vendéglátóm, amit ezúttal is köszönök neki. Gist úr – akiről egyébként már életében börtönt neveztek el Texasban – egy kizárólag

A rendőrkapitány és Pesti Ferenc

Drug Impact Court

kábítószeres ügyekkel foglalkozó bíróság bírója a texasi Jefferson megyében, emellett pedig a büntetés-végrehajtási szervezetet felügyelő testület tagja. Hozzá kell tennem: a magyar tanulmányutat mindenki a saját pénztárcájából fizette, mi, vendéglátók csak a szakmai programot biztosítottuk vendégeink számára. Kint pedig a meghívók állták a költségeimet.

Milyen intézményeket sikerült belülről is megismerni az egy hét alatt?

Az első intézet a Stiles Unit volt, amely egy maximális biztonságú, nagy börtön, mintegy 2900 fogvatartottal. A teltettséggel nincs

problémájuk, hiszen az közel százszázalékos. Ide elsősorban a biztonsági szempontok és nem a bűncselekmény típusa alapján kerülnek az elítéltek. Ha fontos az illető teljes elzárása, vagy nagy veszélyt jelent a fogvatartott társaira, akkor ide kerül. Minden zárka 2-4 személyes és szeparált, az ajtókat folyamatosan zárva tartják. Ezt csak azért említem meg, mert a legtöbb börtönben az a jellemző, hogy a fogvatartottak hatalmas termekben, úgynevezett dormokban vannak elhelyezve, ahol sorjáznak az emeletes ágyak. Emellett jártam olyan intézetben, ahol hosszú ítélettel rendelkezőket készítenek fel

a szabadulásra, láttam a fiatakorúak egyik texasi büntetőközpontját is, és jártam abban a börtönben, ahol a halálbüntetéseket hajtják végre.

Milyen problémákkal küzd az ottani személyi állomány?

A Stilesban ott jártamkor 793 ember dolgozott. A parancsnok elmondása szerint legnagyobb problémájuk a mobiltelefonok és a kábítószeres bevitel, éves szinten több mint 250 telefont találunk. Másik komoly probléma a megvesztegethetőség. Mondok egy példát: belép-tetésünkkor a bíró úrral a cipőnk és a talpunkat is megvizsgálták, fémkeresős, valamint kézi motozás is

Jefferson County Court

volt. Mikor beléptünk a fegyelmi körletre, megismétlődött ugyanez a procedura, sőt, a börtönparancsnoknak is alá kellett vetnie magát az ellenőrzésnek. Itt nem is fényképezhettem. Erre a nagy szigorra azért van szükség, mert elmondásuk szerint a legtöbb esetben az állomány tagjai viszik be a tiltott tárgyakat. Amerikában fontos kérdés a szegregáció, ezért arra törekszenek, hogy a zárkában egyenlő arányban legyenek elhelyezve különböző népcsoportokhoz tartozó fogvatartottak. A HIV-fertőzötteket viszont elkülönítik. Tájékoztattam a fizetésekről is. A hivatalnokok 15-20 000, a felügyelők 25 000,

a magasabb beosztásúak akár 35 000 dollárt is keresnek évente. Ez egy állami börtön, a szövetségi fenntartású börtönökben ennél is magasabbak a fizetések. Egy kezdő felügyelő hat hét képzés után léphet munkába.

Volt-e olyan intézetben, melynek nincs magyar megfelelője?

Igen. A látogatás második napján a fiatalok büntetőközpontjában jártam. Itt fiatalok előzetesen letartóztatottak vannak elhelyezve. A tárgyalás előtt két héttel kerülnek ide, és a tárgyalás is itt zajlik. Összesen kb. hatvan fiatalok van bent, nagyon jó körülmények között. Elhelyezésük egyszemélyes, és tanulnak is bent. Majd, ha megszületik az ítélet, elviszik őket egy letöltőházba. A LeBlanc börtönben pedig volt alkalom látni azokat a hatalmas termeket is, amelyeket ők dormnak neveznek. Itt 375 fős személyzet felügyel körülbelül 2600 rabra. Egy dormban, amit egy barakkhoz tudnék hasonlítani, 60-80 fogvatartott van elhelyezve. A parancsnok beavatott a fegyelmzés egy, nálunk ismeretlen módszerére is: ha kitör egy nagyobb balhé, könnygázt fújnak a terembe, majd

bezárják az ajtókat, amíg nem hat a bejutatott szer. Ezután a dorm egy ajtaját kinyitják és a menekülő embereket itt fogják le egyenként. Itt nincs semmi magánélet. Minden sarok be van kamerázva, nyitott a WC és a zuhany is.

Hová vezetett innen az útja?

Ezután az Al Price fiatalok letöltőházban, majd a vendéglátómról elnevezett „Larry Gist” börtönben jártam. Az előbbi egy modern intézet, a tíz ujjunkat is megnyalnánk Tökölön, olyan fantasztikus iskolakörlettel és étkezővel van ellátva. A dolog ironiája, hogy – ugyan három éve épült – jelenleg fél éve nem működik, mert állítólag nem tudják fenntartani, a kormányzó nem ad pénzt a finanszírozására. A Gist Unitban előzetesen letartóztatottak és maximum két éves ítélettel rendelkező elítéltek kerülnek elhelyezésre. Ez egy félig nyitott börtön, ellenőrzés is csak szűrőpróbaszerűen van a beléptetés során. Hogy milyen gyakorisággal, azt a parancsnok dönti el. Itt tapasztaltam meg, hogy a mi ételeink minősége és az étkezők kulturáltsága is jobb, viszont Texasban a személyi állomány ingyen étkezik.

Látott-e más, a hazaitól eltérő rendszerű intézetet?

Jártam egy, a szabadulásra felkészítő intézetben is. Ide általában 6-9 hónappal a szabadulás előtt kerülnek az elítéltek. Nagy büntetések, nagy barakkok, nagy tantermek és nagy szigor jellemzi. Ami érdekes, hogy nagy a rend, de az aktivitás is, ugyanis itt dől el a kedvezmény, vagyis hogy megkapja-e a feltételes kedvezményt a fogvatartott, vagy mehet vissza a börtönbe. Am ha itt valaki hibázik, az minden fogvatartottat sújt, kollektív a büntetés. Ebben az esetben nem nézhetnek tévét és mindenkitől elveszik akár a saját tárgyait is fegyelmi büntetésként. Vannak viszont kiemelt fogvatartottak, akiknek könnyebb bent az élete, mert nagyobb a privát szférájuk. Őket az állomány választja ki, feladatuk pedig a többiek irányítása, jelentéstétel a felügyelet részére.

Milyen a munkavégzés rendszere a texasi börtönökben?

Ott is dolgoznak a fogvatartottak, de semmiféle munkadíjat nem kapnak. Egy speciális időkreditrendszer, az úgynevezett „good conduct time” működik. Nekem ez azért

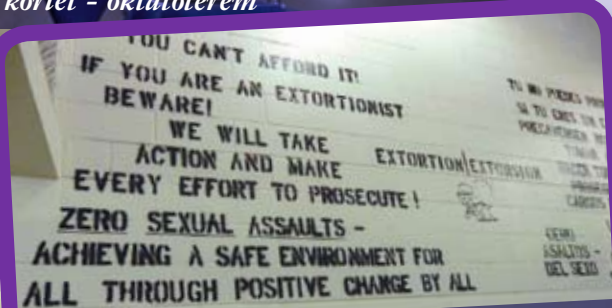
Gist Unit kezelőpult

Le Blanc Unit körlet - oktatóterem

Le Blanc Unit körlet - vizesblokk

Gist Unit körlet - kétnyelvű feliratok

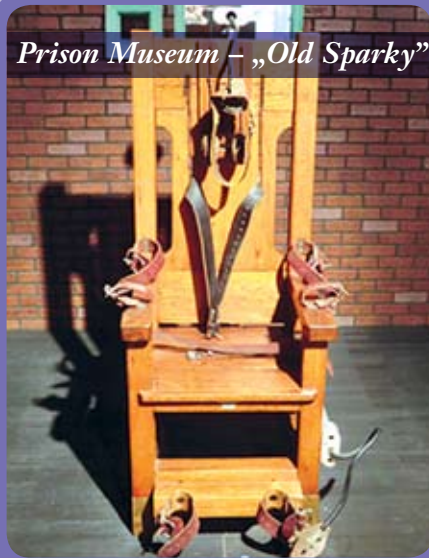
szimpatikus, mert motiválja a fogvatartottakat, ugyanis, bár nem kapnak fizetést, de ha aktívan részt vesznek a programokban, azzal csökkenthetik a büntetési időt. A rendszer progresszív és több szintű, de akár havi 15 nappal is csökkenhet az ítélet. A módszer a fegyelmzés szempontjából is motiváló, mert a legsúlyosabb fegyelmi

fenyítési nemként akár el is veszíthetik összegyűjtött, „spórolt” idejüket.

A Texasban látottak közül mit emelne még ki a magyar kollégáknak?

Elsősorban a zárt láncú bírósági tárgyalást említeném. Ez tulajdonképpen egy zárt rendszerű tévécsatorna, ezen keresztül bonyolítják le a tárgyalásokat, így nem kell a fogvatartottakat elszállítani, helyben oldják meg. Kicsit kitekintve a büntetés-végrehajtás keretei közül, jó példaként említhetem azt is, amikor egy járőrparancsnokkal belekukkanthattam a városi rendőrség működésébe: láttam egy baleseti helyszínelést, ahol nem zárták le órákra a helyszínt. Kattintottak hármat, jöttek a mentők, a rendőrök elvitték a tanúkat, ennyi. Öt-hat

Prison Museum – „Old Sparky”

amit a fogvatartottak nem léphetnek át, sőt egyes börtönökben ezeken a területeken belül hátra tett kézzel kell közlekedniük a fogvatartottaknak.

Végezetül, tapasztalatai alapján hogy látja, miben más és miben hasonló egy texasi bv.-s munkája?

Texas 22 millió lakosából közel 160 ezer ember van börtönben, és ez mennyiségében és arányaiban is elképesztő szám. A fogvatartottakkal kapcsolatosan több az eltérés, más a motivációs rendszer, más eszközökkel bírják rá őket az együttműködésre, és erre több pénz is áldoznak. A személyi állomány szempontjából a különbség inkább a bérezésben van, nem annyira a munkakörülményekben. Utam során

Prison Museum

Le Blanc Unit körlet

The Walls Unit – textilgyár

perc alatt felszámolták a balesetet. Ki kell emelnem még a Huntsville Unitot, ahol a halálbüntetéseket hajtják végre. Ott jártamkor nem tartózkodott fogvatartott a halálsonon, de azt megtudtam, hogy csak legenda az utolsó kívánság, és a kedvenc ételét sem kapja meg a halálraítélt, csak az utolsó szó jogán szólhat. Azt viszont nem mondták el, hány

ember vár kivégzésre. Érdekességként még azt említeném meg, hogy minden börtönben található egy felirat: „Tűszok és tűszejtők csak eddig a kapuig jöhetnek.” Elmondták, hogy nem tárgyalnak tűszejtőkkel, és az adott táblával jelzett kerítésen kívül biztosan nem engedik őket. Egyébként minden külső mozgási terület be van határolva sárga vonallal,

Az ősz úr középen Lawrence Gist

The Walls Unit zárka

összességében azt láttam, hogy a problémáink nagyjából azonosak, hiszen itt is, ott is bűnelkövető emberekkel dolgozunk.

T. Z.

„Ámokfutás” az Oktatási Központban

Tűszdráma: egy iskolából kirúgott testvérpár felfegyverkezve rohanja le az épületet, hogy sérelméért véres bosszút álljon az igazgatón, a tanárokon és a diáktársakon. Egyikük válogatás nélkül lövöldözni kezd az aulában, amíg a másik tűszokat ejt az emeleti tanteremben. Pánik, riadó, fejvesztett rohanás, halottak és sebesültek. Az egyre gyakoribbá váló iskolai vérengzéseket szimulálta a Terrorelhárítási Központ (TEK), a katasztrófavédelem, a tűzoltóság, az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) és a X. kerületi rendőrkapitányság közös akciója a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjának közreműködésével.

Esorok írója a diákok között élte át a „Szupercsapat” bevetését. A forgatókönyv szerint a tanórák a szokott rendben zajlanak, amikor váratlanul beront a két fegyveres támadó. Kisvártatva tűzriadót jelez a csengő és mi gyanútlanul, mindent hátrahagyva menekülünk az épületből. Eppen kiérünk a teremből, mikor döbbenten vesszük észre, egy társunk a földszinten „holtan” esik össze. Majd’ egy órának tűnik az a pár perc, amíg egymást kilökdössük az iskola udvarára, ahol az egyik támadó felszólít, kezünket az arcunk elé téve hasaljunk a földre. A hangnem és a kezében fenyegetően irányunkba tartott fegyver megteszi a hatását; pissenés nélkül engedelmesszünk. A síri csendben minden lélegzetvételt hallani...

Újabb fegyverdördülés. Most kezdjük magunkat igazán beleélni a „játékba”, de elkéstünk: a TEK kommandósai megérkeznek, és egy lövéssel ártalmatlanítják az egyik támadót. A testvérpár életben maradt tagjának a pillanat tört része alatt kell reagálnia a váratlan fordulatra: tucatnyi tűszul ejtett diákkal bezárkózik egy második emeleti tanterembe, hogy így próbálja sakkban tartani a helyszínre érkező bevetési csoportot. Mire visszatér az ítélőképességünk, amely kitartóan egyensúlyozott a valóság-képzlet-játék határ-

mezsgyéjén, a speciális alakulat tagjai megszállják az épületet, az iskolaudvart, és az oldal-szárny felé terelnek bennünket.

A csendet szírenázó mentő, rendőr- és tűzoltóautók lármája tölti be. Körbetekintünk, az Újhegyi úton elhaladó kósza autóbusz utasai leplezetlen döbbenettel tapadnak a jármű ablakaira. A környező utcákat a kiérkező rendőrök lezárják. A „véres” aulai jelenet következményeinek felszámolása az OMSZ munkatársaira hárul: szakszerűen, fegyelmezetten látják el a sérülteket, elszállítják a halottat.

A földszinten sikerül visszaállítani a viszonylagos rendet, s miközben a második emeleten folyik a tűsztartályás, a sajtó munkatársai – a szerzővel együtt – kihasználják az alkalmat, hogy részleteket tudjanak meg a modellezett támadással kapcsolatban. A kamerák előtt *Hajdu János* r. dandártábornok úr, a TEK főigazgatója mosolygaválaszok kérdésekre; elmondja, hogy bár minél több tűsz megmentése a cél, amennyiben legalább egyikük életét sikerül megóvni, az akció sikeresnek minősíthető. A hallgatók kibújnak szerepükből és lassan elhagyják az intézményt, jómagam zöld színű, megkülönböztető mellényt húzok, jelezve, hogy a továbbiakban megfigyelőként követem a tűszdráma végkifejletét, és elvegyülök a TEK állományának civil ruhás tagjai között. A néhány perces sajtótájékoztató után sem kell ölbe tett kézzel unatkozunk: az emeletről kiszűrődő kiabálás arra utal, hogy a tűszok és fogvatartójuk életszerűen játszanak tovább. A kommandósok ügyes stratégiával percekben belül kicsalogatják a teremből a támadót, aki óvatosan, minden neszre körbepillantva hozza le a tűszokat. Abban a pillanatban, amikor a szabad menekülés útja látszólag megnyílik a fiatalember előtt, a terrorelhárítás lecsap rá. Némi üldözés és fegyverroportás nélkül természetesen

nem lehetne kerek a történet: a sikerért ezúttal is meg kell dolgozni. A szimulációt a Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) budapesti képviselője az úgynevezett „válságkezelő pontból” kísérte figyelemmel, a francia nagykövetség jelenlévő rendőrtársa pedig elismerően nyilatkozott a fiktív bevetést illetően.

A TEK a helyszín biztosítása mellett a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja munkatársait, oktatóit és a teljes hallgatói állományt bevonta a gyakorlatba, amit még életszerűbbé és nehezebbé tett, hogy az elit alakulat és a társszervek végrehajtói nem rendelkeztek minden információval az akció részleteit illetően. A riasztott mentőöknök, rendőröknök és a tűzoltóknak sem jelezték előre az eseményt, mégis sikerült őket szolgálatukból a helyszínre csoportosítani. Nem ez volt az első ilyen jellegű gyakorlat, ami az Oktatási Központ nevéhez fűződik; 2010 szeptemberében még csak a helyszínt biztosítottuk az akcióhoz. Hajdu János személyesen mondott köszönetet *dr. Zakhar Tibor* bv. alezredesnek, az Oktatási Központ igazgatójának, az intézmény munkatársainak és a hallgatói állománynak a közreműködésért és a fegyelmezett feladat-végrehajtásért.

Böröczk Anita

Ajánló a Börtönügyi Szemléhez

A Bv. Hírlevél rendszeresen szemlézi a Börtönügyi Szemle legérdekesebb írásait. Ezúttal a legutóbb megjelent két szám cikkei ajánljuk az érdeklődő olvasók figyelmébe

2011. évi 3. szám

Pallo József és Töröcsik Balázs dolgozata – amelynek első része a folyóirat előző számában jelent meg – a magyar büntetés-végrehajtás jogi szabályozását hasonlítja össze az európai (uniós) elvárásokkal. A szerzők írásuk végén négy pontban foglalják össze, hogy milyen fejlesztési csomópontokat ajánlanak a szakma és a jogalkotók figyelmébe.

Székelly István János tanulmánya a fogvatartottakkal való bánásmód törvényességét tárgyalja egy ügyészi vizsgálat kapcsán. A szerző többek között a bánásmóddal kapcsolatos panaszok és feljelentések, illetve a fogvatartottak sérelmére elkövetett hivatali bűncselekmények elemzésével – számos gyakorlati példán keresztül – rendkívül széleskörűen tárja fel a témát.

Kádár András Kristóf, Moldova Zsófia és Novoszádek Nóra dolgozata a Magyar Helsinki Bizottság nagyszabású nemzetközi kutatásáról számol be, amelyben tizenkilenc közép-kelet-európai ország és volt szovjet utódállam büntetés-végrehajtási panasz-mechanizmusait vizsgálták.

Juhász Zsuzsanna tanulmánya a fogva tartott szülők, illetve elsősorban az édesanyák bebörtönzésének hatásait elemzi nemzetközi szakirodalom alapján. A szerző foglalkozik a kapcsolattartás kérdéseivel, a gyermekek helyzetével, az anya és gyermeke bv. intézetben történő közös elhelyezésével, továbbá a szabadulás utáni nehézségekkel.

Bogotján Róbert és Veszeli Dániel – hézagpótlónak is nevezhető – dolgozata a büntetés-végrehajtási szervezet bűnügyi nyilvántartását mutatja be. A cikk – részletes történeti kitérő után – napjaink nyilvántartási formáival és a fogvatartottak nyilvántartásba vételének menetével kapcsolatos alapvető ismereteket foglalja össze, továbbá a közeljövő törekvéseit is felvázolja.

A „Hugo Boss a tyúklábmintán” című – fotókkal illusztrált – írás szerzője, Fiáth Titanilla a fogvatartottaknak a formaruhák átalakításában megnyilvánuló „kreativitását” állítja középpontba. A szerző a divatjelenségeket vizsgálva feltérképezi az egyes darabokba kódolt kulturális üzeneteket, illetve következtetéseket von le az egyes szubkultúrák viszonyáról.

A Múlt rovat „A magyar börtönügy arcképcsarnoka” sorozatában Estók József Csemegi Károlynak, az első magyar büntetőkodez megalkotójának állít emléket. A Kitekintés rovatban

Jójjárt Borbála Gyöngyi az elektronikus felügyelet francia gyakorlatáról írott cikkét és Király Klára börtönhíreit olvashatjuk.

A Röviden rovat a büntetés-végrehajtási szervezet eseménynaptárát és Békefy Lajos színes, a magyar börtönlelkészek és missziósok csoportjának torontói útjáról szóló tudósítását közli. A folyóirat számot a könyvajánló zárja.

2011. évi 4. szám

A fogvatartottak elhelyezése kapcsán a közelmúltban két, az emberi jogok védelmére hivatott szervezet több iránymutató álláspontot tett közzé. Pacsek József „Zsúfoltság és magány” című

írása ezekből kiindulva tesz kísérletet a kérdéskör vizsgálatára, a hasznosítható felvetések megfogalmazására.

Fliegauf Gergely dolgozata – David Scott, angol kriminológus pönológiai alaptémáiból kiindulva – arra a kérdésre keresi a választ, hogy mivel foglalkozik a börtöntudomány. A szerző a téma kapcsán egyaránt elemzi a külföldi börtönrendszerek sajátosságait, illetve a magyar büntetés-végrehajtás egyes jelenségeit.

Lakos Zsuzsa és Lőrincz József tanulmánya a fiatalkorú elítéltek oktatásának helyzetét tekinti át. Az írás egyrészt a fiatalkorúak büntetés-végrehajtásának nemzetközi trendjeit vázolja fel, másrészt egy konkrét, a Szirmabesenyőn elhelyezett fiatalkorú bűnelkövetők körében végzett kérdőíves vizsgálat eredményeit teszi közzé.

Gógh Roland „Örzés, ellenőrzés, felügyelet – digitálisan” című cikke az internetes jelátvitelen alapuló zárt láncú televíziós rendszerek növekvő szerepét, illetve börtönbeli alkalmazhatóságát tárgyalja.

Takácsné Takács Dóra írása a tanúvallomás mint bizonyítási eszköz kérdéskörét járja körül, továbbá a tanúvédelem jogintézményeit ismerteti, kitérve a védett tanúknak a bv. intézetekben történő elhelyezésére.

„A magyar börtönügy arcképcsarnoka” sorozatban Estók József Eötvös József portréját rajzolja meg, majd Csizmas Mihály nagyszabású tanulmánya a svájci büntetés-végrehajtás aktuális problémáit mutatja be. Király Klára színes börtönhíreit követően a lap a Nemzetközi Katolikus Börtönpasztorációs Bizottság „Vallás a

börtönben – alapelvek” című dokumentumát teszi közzé Takács Péter fordításában és bevezetőjével.

A Röviden rovatban az Eseménynaptárt, a büntetés-végrehajtás hazai híreit találjuk, illetve három, 2011 őszén megtartott rendezvényről olvashatunk tudósítást. A Könyvespolc rovat Deák Ferenc István könyvismertetőjét (Lőrincz József: Emlékkönyv a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fennállásának 125. évfordulójára) és a szokásos Ajánlót tartalmazza.

Deák Ferenc István

Ülésezett a Tudományos Tanács

A Büntetés-végrehajtási Szervezet Tudományos Tanácsa március 1-jén tartotta idei első teljes ülését. Éves munkatervében három konferencia megszervezését hagyta jóvá a testület, ezek közül az elsőt a Magyar Börtönügyi Társaság és a Miskolci Egyetem Bűnügyi Tudományok Intézetével közösen rendezi Miskolcon. A konferencia témája: Új gyakorlatok és kihívások a büntetés-végrehajtás terén, időpontja várhatóan április utolsó hete.

Dzsúdóbajnokság

Idén is a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja szervezésében és az UTE Megyeri úti Sportcsarnokában rendezték meg a Belügyminisztérium 2012. évi Országos Dzsúdóbajnokságát, amelyen a büntetés-végrehajtási szervezet részéről 8 csapat indult.

A verseny fővédnöke *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter volt, a bajnokságot *Dömény Sándor* bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettese nyitotta meg, a díjakat *dr. Konrád Károly* parlamenti államtitkár és *Csóti András* bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok adta át.

Versenyzőink az alábbi egyéni eredményeket érték el:

Nők

+78 kg III. helyezett: Szabó Tímea bv. törzsőrmester, Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet

Férfiak

66 kg V. helyezett: Leidinger Árpád bv. őrnagy, Fővárosi Bv. Intézet

81 kg V. helyezett: Pópi Péter bv. törzsőrmester, Szegedi Fegyház és Börtön

+100 kg III. helyezett: Lombosi János bv. őrmester, Budapesti Fegyház és Börtön

+100 kg V. helyezett: Dr. Prikel László közalkalmazott, Fővárosi Bv. Intézet

Férfiak, 35 év feletti korcsoport

100 kg V. helyezett: Sipos István bv. főtörzsőrmester, Szegedi Fegyház és Börtön

+100 kg III. helyezett: Klányi János bv. zászlós, Fővárosi Bv. Intézet

A bajnokság csapateredményei:

- I. helyezett: Készenléti Rendőrség
- II. helyezett: Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság
- III. helyezett: Budapesti Rendőr-főkapitányság
- IV. helyezett: Miskolci Rendészeti Szakközépiskola
- V. helyezett: Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság

Sakkbajnokság Állampusztán

Az Állampusztai Országos Bv. Intézet és a Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. szervezésében sakkversenyen mérhették össze tudásukat a személyi állomány aktív és nyugdíjas tagjai február 25-én. A sokakat megmozgató sporteseményen Ranga Tibor bv. törzsőrmester színvonalas mérkőzéseken, hat győzelemmel és egy döntetlennel szorította maga mögé a mezőnyt.

Megszavazták az év smasszereit

Tavaly öt bv. intézetben választották meg az év büntetés-végrehajtási dolgozóját. A díj annál is értékesebb, mert a munkatársak maguk közül jelölték azt a kollégát, akinek munkáját és személyét a legalkalmasabbnak tartották a cím viselésére.

A Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtönben egy intézeti és egy, a kft. állományába tartozó, tiszthelyettesi vagy zászlósi állománycsoportú kollégára lehetett szavazni decemberben. A szavazáshoz segítséget is kaptak az állomány tagjai: a szavazás fő szempontjai a kimagasló szolgálatlás, az aktív szervezőmunka az intézet rendezvényein, a tisztelettel magatartás, a rátermettség és a határozottság volt.

E szempontok alapján az intézet parancsnoka az intézet állományából **Gecse Bertalan** bv. főtörzsszázlós, biztonsági főfelügyelő, a kft. állományából **Kovácsné Pásztor Éva** bv. törzsszázlós, kiemelt művezető részére adta át az Év Bv. Szakembere címet az évbúcsúztató rendezvényen.

Gecse Bertalan

Gecse Bertalant 1998. február 15-én nevezték ki a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön állományába körletfelügyelői beosztásba őrmesteri rendfokozattal, majd 1998. december 1-jén biztonságtechnikusi beosztásba került. 2000. január 1-jei hatállyal kinevezték hír- és biztonságtechnikai vezetőnek, 2010. február 1-jétől hírtechnikusi feladatokat ellátó biztonsági főfelügyelő.

Szolgálati ideje alatt egy alkalommal országos parancsnoki pénzjutalomban, egy alkalommal intézetparancsnoki tárgyjutalomban,

öt alkalommal parancsnoki pénzjutalomban részesült. Négy alkalommal soron kívül előléptették. Munkáját, különös tekintettel a szállításra és az előállításra, kiemelkedő hozzájárulással végzi. Szabadidejében is képezi magát, az így szerzett ismeretek nagy-

Kovácsné Pásztor Éva

ban segítik az intézetben végzett munkáját. Mindemellett aktívan részt vesz a személyi állomány, főként az újonnan felszerelt fiatal állomány képzésében is. Magatartása, munkavégzése, munkaszeretete példamutató. Javaslaival segíti a szakterület vezetőjének és az intézet parancsnokának munkáját. Tevékenységével nagymértékben hozzájárul az állomány idősebb, illetve fiatalabb tagjainak összetartása elősegítésében, erősítésében. Hobbija a munkája, hiszen a szakmunkáskoláiban eltöltött évek alatt megszerette ezt a területet. Ennek ellenére nagyon meglepődött, nem számított arra, hogy a kollégák őt választják.

Kovácsné Pásztor Évát 2000. szeptember 1-jei hatállyal nevezték ki a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön hivatásos állományába, ezzel egyidejűleg az Ábránd Kft. állományába került, főtechnológusi beosztásba. 2001-től vezető technikus, 2010. szeptember 15-étől kiemelt művezetői beosztásban teljesíti szolgálatát. Eredményes szakmai munkája elismeréséül eddig két alkalommal intézetparancsnoki pénzjutalomban, két alkalommal soron kívüli előléptetésben részesült.

A kitüntető cím elnyerésében példaértékű munkája mellett közrejátszott kiemelkedő

kommunikációs és konfliktuskezelő készsége és képessége is. Aktívan részt vesz az új kollégák textilipari képzésében, az új munkamódszerek átadásában, és segíti mielőbbi beilleszkedésüket. Szolgálatával nagymértékben segíti a kft. vezetésének munkáját. Szabadidejében szívesen kirándul és kerékpározik, vagy a telkükön pihen a családjával.

Győr

Intézetparancsnoki intézkedés alapján 2008 óta van lehetőség a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben az Év Dolgozója-választásra. Az elismerést a helyi Szent Adorján-napi ünnepen adják át a legtöbb szavazatot elnyert kollégának. A díjazottak fényképét az intézet irodaszintjének folyosóján, illetve a biztonsági körleten helyezik el.

2011-ben **Bokodi Tamás** bv. főtörzsszörmester nyerte el a kitüntető címet. A bv.-s szakember 2001. szeptember 1-jétől biztonsági felügyelőként szolgált, 2002-ben körletfelügyelőnek nevezték ki.

Bokodi Tamás

Munkáját kiemelkedő színvonalon végzi, ezért több alkalommal részesült intézetparancsnoki pénzjutalomban, soron kívüli előléptetésben, illetve előre sorolták a fizetési fokozatban is. Az intézet 125 éves évfordulója alkalmából a Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett bronz fokozatát vehette át. Kevés szabadidejét családjával tölti, és nagyon szeret horgászni a közeli tavakban.

Az intézet eddigi díjazottjai: 2008-ban *Nagy Szabina* bv. zászlós, élelmezésvezető, 2009-ben *Pinke István* bv. főtörzsőrmester, körletfelügyelő, 2010-ben *Uram György* bv. zászlós, foglalkoztatási segédelőadó.

Zalaegerszeg

Kantó Zoltán 2006 decembere óta lát el munkáltatási felügyelői feladatokat a Zala Megyei Bv. Intézetben, de sokrétűségét igazolja, hogy ő az intézet kazánkezelője, és konyhavezetőként is tevékenykedik.

Szabadidejében szívesen focizik, évekig középpályásként erősítette az alibánfai csapatot, cselei minden kétséget kizáróan hozzájárul-

Kantó Zoltán

tak a Városkörnyéki Bajnokság I. helyezé- séhez. A futball mellett hobbija a kirándulás, kedvenc sportja még az úszás és a bowling.

Sopronkőhida

A Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben az Év Smasszere címet annak a tiszthe- lyettesnek, illetve nem vezető beosztású köz- alkalmazottnak ítélik oda, aki az év során teljes munkaidőben legalább kilenc hónapon keresztül aktívan dolgozott. A győztest az intézet parancsnoka díszoklevél elismerés- ben részesíti, az elismerést az évet értékelő állománygyűlésen adják át a díjat kiérdemlő munkatársnak.

2011-ben **Sántha Zsolt** bv. törzsszászlós kap- ta a legtöbb szavazatot, aki 1999. február 15- étől dolgozik az intézetnél. Közalkalmazott szakmunkásként kezdte pályafutását, 2001. március 1-jén kinevezték törzsőrmesterré és raktárvezetővé. Munkavégzése komoly hivatástudatra vall, életpályaként tekint a szolgálatra.

Szabadidejében rendszeresen sportol, hegyet és sziklát mászik, meghódította az Alpokat

Sántha Zsolt

is. Másik hobbija a méhészkedés, melynek a nagyapjával hódol az Őrségben.

Szekszárd

A Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási In- tézet személyi állományából 52 kolléga vett részt Az Év Büntetés-végrehajtási Dolgozó- ja-szavazáson, ahol 21 munkatársra érkezett érvényes szavazat. A legtöbb szavazatot **Steinbach József** kazánkezelő érte el, a második helyezett kolléga 6, míg a harmadik helyen 3 kolléga osztozott, 4-4 szavazattal.

Steinbach József

Steinbach József 1991-től dolgozik a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben. A választás valószínűleg azért esett rá, mert mind emberi, mind szakmai kompetenciáira tekintettel kollégái, vezetői maximálisan elégedettek vele. Udvarias, tisztelettudó, a kapott utasításokat igyekszik minden körülmények között a legjobb tudása szerint, ala-

posan végrehajtani. Alapbeosztásán túl egyéb feladatok elvégzéséből is tevékenyen kiveszi a részét, az intézet épületét nála jobban senki nem ismeri. Kollégáival barátságos, minden- kihez van egy-két kedves szava. A jelenlegi 81 fős állományból a legrégebb óta tagja a büntetés-végrehajtási szervezetnek.

Szabadidejében szívesen lovagol a szülei házánál tartott lovakon.

Búcsú dr. Kovács Istvántól

Ismét egy korán eltávozott kollé- gától búcsúzunk. Dr. Kovács István ny. bv. ezredes, a Pálhalmai Ország- gos Bv. Intézet egykori parancs- noka február 10-én hunyt el. Eltávozott munkatársunk 1950. áprí- lis 18-án született Öregcsertőn, a Rendőrtiszti Főiskola után a szegedi jogi egyetemen is diplomát szer- zett. 1972. szeptember 1-jén került a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományába, 1984. má- jus 1-jétől a Kalocsai Fegyház és Börtön parancsnokhelyettese volt. 1992. szeptember 28-ától országos parancsnoki biztostként megbízták a Fiatalkorúak Börtöne és Fogháza vezetésével, majd 1993. február 28-ától ismét a Kalocsai Fegyház és Börtön parancsnokhelyettese volt. A Pálhalmai Országos Büntetés- végrehajtási Intézet parancsnoki teendőit 1999. október 1-jétől látta el, 2006. január 31-én vonult szol- gálati nyugállományba. Emlékét megőrizzük.

Ukrán börtönökben vizsgálódott az Európa Tanács

Az ET delegációja tavaly decemberben tíznapos látogatást tett Ukrajnában, ennek során több rendőrkapitányságot és két börtönt keresett föl. A kínzásellenes bizottság nyilvánosságra hozott beszámolója több súlyos tényt is megállapított. E szerint Ukrajnában csöppet sem számítanak ritkaságnak a kínzások, például elektrosokkolóval. A beszámoló szerint emellett a meglátogatott intézmények reménytelenül túlszűfoltak és a higiéniai körülmények sem megfelelőek. Előfordult, hogy az ET szakértői 44 fogvatartottat számoltak össze egy 45 négyzetméteres zárkában, ahol a foglyok felváltva használtak 28 matracot. Ugyanakkor Ukrajnában az elítélteknek lehetőségük van arra, hogy a hozzátartozók három napig együtt lakjanak velük. Ilyen családi együttlétben volt része nemrégiben *Julia Timosenko* volt kormányfőnek is,

aki napi 140 hrivnya (3900 forint) ellenében találkozhatott így családjával. Timosenko egy „luxuskivitelű” szobát választott a találkozóra, amely hűtőszekrénnel, televízióval, mikrohullámú sütővel és vízforralóval is fel volt szerelve.

Távorvoslás a börtönben

Erre a beruházásra azért volt szükség, hogy a beteg elítélteknek a büntetés-végrehajtási intézetből a kórházba való átszállítását minimálisra szorítsák, elsősorban a költségek csökkentése miatt. Az újszerű program révén a specialistákkal való konzultációra az intézetből nyílik lehetőség, ami gyorsabb és kényelmesebb megoldást jelent.

Baszkföldön a Txagorritxu és Santiago Apóstol de Vitoria kórházak szokták fogadni a fogvatartottakat. A statisztikai kimutatások szerint az elmúlt évben 1198 esetben kellett az elítélteket kórházba szállítani, mert a börtönben nem tudták megoldani a konzultációt és a gyógyítást. Az új program, amelynek során videokonferencia-rendszeren keresztül keresik meg a kórházat, főként a traumatológiai és a dermatológiai ellátást érinti. A statisztikák szerint 2010-ben 18 077 esetben kértek orvosi konzultációt, és 8324 eset ellátására került sor a Nanclaresben, amelynek egészségügyi részlegében kilenc orvos, tíz ápoló és négy gyógyszerész dolgozik.

A baszkföldi kormányzat és a spanyol Belügyminisztérium által kötött megegyezés értelmében teledoktor-szolgáltatást alakítottak ki a Nanclares de la Oca büntetőintézetben.

A megújuló energiák kiépítési módját elsajátító elítéltek

A dél-európai államokban évről évre bővül a napkollektorok és más környezetbarát energiaforrások használata. Az egyik legnagyobb spanyolországi börtön, az Almeria Büntetőközpont tanfolyam keretében oktatja a megújuló energiák épületbe való beszerelését a fogvatartottak számára. A több mint kétszáz órás oktatás költségeit az andalúziai Képzési és Foglalkoztatási Alapítvány vállalta magára. Az alapítvány 2003 óta működik, elsődleges célja, hogy a helyi ipart támogassa, nagy hangsúlyt fektetve a különféle technikai újdonságok népszerűsítésére, bevezetésére és terjesztésére. A civilszervezet már több elismerésben is részesült, 2010-ben pedig megkapta az Egyenlőség a Vállalatoknál díjat.

Erődbörtön Horvátországban

Egy városfejlesztési program keretén belül a horvátországi bródi erődben megnyílt az Osztrák–Magyar Monarchia egykori legnagyobb börtönének mása, mely intézet a csehországi Brnóban működött. A börtönt teljes egészében az eredetinek megfelelően alakították ki, vakolat nélküli falait régi téglákból rakták, csupán a magánzárka leválasztását szolgáló támfalakat és a kínzóeszközök másolatát kellett elkészíteni. A bródi erődítményt a Habsburgok építették 1715 és 1780 között, a török határ védelmére. A Száva folyó partján épült erődben fénykorában, a 18. században 4000 fős őrség és 150 ágyú volt elhelyezve. A védmű egyike Európa legjobb állapotban fennmaradt erődeinek, és az egyik legnagyobb osztrák erődítmény. A monarchiabeli börtön kiállítását Bród, horvát nevén Slavonski Brod városa az „Élő történelem” program keretében nyitotta meg. A börtönön kívül az erődben 18–19. századi gyógyszerterárium, kovácsműhely, konyhát és söntést is kialakítottak.

